

Dosarul nr. 3rh-11/19

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Centru (jud. A. Catană)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. I. Sîrcu, D. Visternicean, G. Stratulat, N. Craiu, N. Vascan)

Î N C H E I E R E

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Valeriu Doagă
Galina Stratulat
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de către Iurii Sorochin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurii Sorochin împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serghei Strungaru, șefului Direcției Serviciului Public și Interdepartamental al Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Mihail Draghinici, Biroului de Servicii Publice și Executive Interdepartamentale al Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Oleg Ciobanu cu privire la obligarea eliberării cazierului judiciar cu mențiunea despre lipsa antecedentelor penale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 11 noiembrie 2016, Iurii Sorochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serghei Strungaru, șefului Direcției Serviciului Public și Interdepartamental al Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Mihail Draghinici, Biroului de Servicii Publice și Executive Interdepartamentale al Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Oleg Ciobanu cu privire la obligarea eliberării cazierului judiciar cu mențiunea despre lipsa antecedentelor penale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în urma solicitării eliberării cazierului judiciar, la 17 octombrie 2016 a primit un certificat de cazier judiciar, în care a fost făcută mențiunea precum că dânsul a fost înregistrat în Registrul de informații al criminalității și criminologiei Republicii Moldova.

A menționat că, nu este de acord cu mențiunea din certificatul sus enunțat, acesta fiind eliberat cu încălcarea prevederilor art. 21 din Constituție, conform cărora orice persoană acuzată de o infracțiune este considerată nevinovată până la dovedirea vinovăției conform legii într-un proces public în care el a avut toate garanțiile necesare apărării sale.

Reclamantul a solicitat anularea răspunsului din 17 octombrie 2016 a Direcției Servicii Publice și Interdepartamental al Serviciului Tehnologii Informaționale, prin care i s-a făcut mențiunea că este „înscris în Registrul informației criminalistice și criminologice a Republicii Moldova”, obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a-i elibera cazierul judiciar fără mențiunea „este înscris în registrul informației criminalistice și criminologice a Republicii Moldova” și compensarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Iurii Sorochin a fost admisă parțial. S-a obligat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să elibereze lui Iurii Sorochin certificat de cazier judiciar cu privire la existența sau inexistența antecedentelor penale conform prevederilor art. 21 din Constituția Republicii Moldova. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne și de către Iurii Sorochin și s-a menținut hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Iurii Sorochin, s-a admis recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, s-a casat integral decizia din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Iurii Sorochin a fost respinsă.

La 12 noiembrie 2018, Iurii Sorochin a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat casarea deciziei date cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, nu este de acord cu decizia a cărei revizuire se cere din considerentele ce urmează. Conform sentinței din 12 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, procesul penal în privința lui Iurii Sorochin, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal a fost încetat, astfel în momentul pronunțării deciziei instanței de recurs, nu a cunoscut despre circumstanța dată, fapt ce se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. a), b), e) din Codul de procedură civilă.

A menționat că, instanța de judecată nu a luat în considerare că, procurorul în Procuratura sect. Râșcani l-a învinuit pe Iurii Sorochin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal, însă, ulterior procurorul a renunțat la învinuirea înaintată, motiv din care urmează a fi restabilit în dreptul lezat, precum și a i se elibera cazierul judiciar despre lipsa antecedentelor penale.

A afirmat că, instanța de recurs a aplicat prevederile ordinului Ministerului Afacerilor Interne din 18 noiembrie 2016, care la caz nu sunt aplicabile, cererea de chemare în judecată fiind depusă la 11 noiembrie 2016.

În drept, Iurii Sorochin și-a întemeiat cererea de revizuire în baza dispozițiilor art. 446, 447, 448, 449 lit. a), b), e), 451, 452, 453 din Codul de procedură civilă.

Prin referința depusă la data de 24 ianuarie 2019, Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Conform art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 din Codul de procedură civilă, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 din Codul de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Declararea revizuirii pentru alte temeiuri decât cele prevăzute în această normă duce la respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă.

În același rând, în sensul art. 446 din Codul de procedură civilă, pe calea revizuirii poate fi retractat un act judecătoresc irevocabil, care este greșit în raport cu unele împrejurări survenite după pronunțarea acestuia, iar motivele pentru care se poate dispune retractarea sunt prevăzute expres și limitativ de art. 449 din Codul de procedură civilă.

În temeiul art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

În speță, întru susținerea poziției sale Iurii Sorochin a invocat că sentința din 12 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care procesul penal în privința lui Iurii Sorochin, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal, a fost încetat pe motiv că fapta comisă constituie contravenție, se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Alegație ce nu poate fi reținută de către instanța de revizuire, or, de fapt acest temei se referă la cazurile în care un judecător, grefier, martor, traducător sau unul dintre alți participanți la proces enumerați în art. 55, 59 din Codul de procedură civilă, care au luat parte la judecarea unei pricini civile, au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate. Deci, în acest caz, forță probantă o are doar sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea pricinii.

În continuare, în argumentarea opiniei sale, Iurii Sorochin a notat temeiul prevăzut de art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă, conform căruia revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

La caz, se reține că nu a fost anulată sau modificată hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care a servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Or, faptul că, în privința lui Iurii Sorochin învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal a fost încetat procesul penal, nu constituie temei de revizuire, întrucât art. 20 lit. b) din Legea nr. 216 din 29 mai 2013 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni statuează expres că în cadrul Sistemului se iau la evidență centralizată următoarele categorii de persoane: puse sub învinuire.

În condițiile date se subliniază că, la momentul eliberării cazierului judiciar cu mențiunea „înscris în Registrul informației criminalistice și criminologie a Republicii Moldova”, Iurii Sorochin era învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

Tot irelevantă pentru admiterea cererii de revizuire și retractarea actului judecătoresc irevocabil este și invocarea temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece din cererea de revizuire depusă de Iurii Sorochin nu se conturează careva circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii confirmate prin probe concludente care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Or, art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, prevede că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele.

Deși, la acest segment este important de menționat că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Respectiv, art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, stipulează despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire. Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligatoriu al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Având în vedere normele legale sus citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În consecință, instanța de revizuire reține că argumentele enunțate de revizuent nu se încadrează în categoria circumstanțelor fundamentale și obligatorii care ar justifica răsturnarea soluției pronunțate prin decizia a cărei revizuire se cere.

Iar admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 din Codul de procedură civilă.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența CtEDO potrivit căreia, dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele indicate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Iurii Sorochin împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Sorochin împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serghei Strungaru, șefului Direcției Serviciului Public și Interdepartamental al Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Mihail Draghinici, Biroului de Servicii Publice și Executive Interdepartamentale al Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Oleg Ciobanu cu privire la obligarea eliberării cazierului judiciar cu mențiunea despre lipsa antecedentelor penale și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Valeriu Doagă

judecătorii

Galina Stratulat

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu